

Gymnázium, Praha 6, Arabská 14

Obor Programování

ROČNÍKOVÝ PROJEKT

Hra Lodě

Prohlašuji, že jsem jediným autorem tohoto projektu, všechny citace jsou řádně označené a všechna použitá literatura a další zdroje jsou v práci uvedené. Tímto dle zákona 121/2000 Sb. (tzv. Autorský zákon) ve znění pozdějších předpisů uděluji bezúplatně škole Gymnázium, Praha 6, Arabská14 oprávnění k výkonu práva na rozmnožování díla (§ 13) a práva na sdělování díla veřejnosti (§ 18) na dobu časově neomezenou a bez omezení územního rozsahu.

V dne

Petr Chalupa

Anotace:

Cílem projektu je vytvoření uživatelsky jednoduché aplikace pro hraní hry Lodě digitálně na jednom zařízení. Aplikace dovoluje hru dvěma hráčům proti sobě, kdy si každý hráč může sám vybrat pozice pro své lodě. Hru si mohou hráči také ozvláštnit výběrem svého jména. Hra je velmi intuitivní, a navíc vždy oznámí, co se má v dané chvíli dít. Grafika hry je velmi jednoduchá a tím pádem i jednoznačná.

Obsah

1. Úvod	5
2. Zadání	5
3. Technologie a architektura	5
3.1. Použité nástroje a jazyky	5
3.2. Architektura programu	6
4. Problémy při vývoji	6
4.1. Instance třídy se smíchávaly dohromady	6
4.2. Předávání parametrů mezi třídami kontrolerů	6
5. Jak hra funguje	7
5.1. Inspirace	7
5.2. Jak funguje hra doopravdy	7
6. Algoritmus pro tvorbu polí	8
7. Herní fáze a algoritmus pro herní kola	9
8. Ošetřování zvláštních situací	10
8.1. Výjimky	10
8.2. Zvláštní herní situace	10
9. Závěr	11
10. Bibliografie a zdroje	12
11. Seznam obrázků	12

1. Úvod

V tomto dokumentu je popsána funkce aplikace a řešení problémů spojených s vytvářením této aplikace. Téma projektu vzniklo ze zájmu vytvořit nějakou hru, která zabaví a zároveň není příliš složitá. Inspirací se stala klasická hra Lodě hraná na papíru.

Hraní hry je velmi jednoduché a probíhá na jednom zařízení, takže aspoň ve stávající fázi vývoje se musí oba hráči fyzicky sejít.

2. Zadání

Téma: Hra Lodě

Autor: Petr Chalupa

Popis:

Hráči si postupně vyberou pozice pro své lodě a pokud chtějí, tak i své jméno. Poté se střídají a hrají podle pravidel klasických papírových lodí. Hra pokračuje, dokud jeden z hráčů nezničí všechny protivníkovi lodě.

Platforma: JavaFX

3. Technologie a architektura

3.1. Použité nástroje a jazyky

Jako vývojové prostředí jsem používal Apache Netbeans IDE 12.2 společně s JavaFX Scene Builder 2.0. Projekt je napsaný v jazyce Java, specifitěji na jeho platformě JavaFX a částečně stylovaný pomocí CSS.

Vývoj GUI nebyl příliš složitý, vzhledem k jeho jednoduchosti a velké pomoci použitého Scene Builderu. Vývoj aplikační vrstvy zabral poměrně více času, hlavně kvůli řešení nastalých problémů, ale podařilo se ji také dokončit.

3.2. Architektura programu

Program je tvořen dvěma částmi.

- a) GUI – Jednoduché uživatelské rozhraní pro hraní hry. Je tvořeno třemi obrazovkami, přičemž jedna z nich slouží jako dva v jednom. Je tvořeno tak, aby nic příliš nevyčnívalo a hráč nemusel jednotlivé prvky hledat.
- b) Aplikační vrstva – Zde se nachází výpočty a veškerá logika. Děje se zde vše, co hráč nevidí, ale zato ovlivňuje.

Architektura je tvořena pouze ze dvou částí, protože není potřeba spolupracovat se serverem nebo databází.

4. Problémy při vývoji

4.1. Instance třídy se smíchávaly dohromady

První pokus o ukládání dat hráče byl pomocí instance třídy Player, ale při ukládání dat pomocí setteru se obě instance vlily dohromady a tím pádem data hráče 1 vždy zanikly.

Řešením se stalo ukládání těchto dat do proměnných v kontroleru herní obrazovky, protože právě ten je potřeboval. V případě přidání dalších hráčů by tohle řešení nemuselo stačit, ale v takto malém měřítku a v této fázi vývoje je to dostačující.

4.2. Předávání parametrů mezi třídami kontrollerů

Jedním z největších problémů bylo přijít na to, jak při přepínání obrazovky předat jejímu kontroleru parametr s daty.

Řešení nepatří mezi ta nejelegantnější, ale na takto malém měřítku nepůsobí problémy. Předání parametrů je nutné pouze mezi kontrolerem herní a kontrolerem výsledkové obrazovky, když se předává jméno výherce.

5. Jak hra funguje

5.1. Inspirace

Jako inspirace sloužila klasická hra Lodě, která se hraje na papíře. Hrají proti sobě tradičně dva hráči na poli 10 x 10. Každý si vybere pozice pro několik svých lodí různých tvarů podle předem dohodnutých pravidel. Poté se střídají ve „střelbě“ na protihráčovo pole. Hra končí, když jednomu z hráčů dojdou všechny lodě.

5.2. Jak funguje hra doopravdy

I když se hra hodně inspirovala, a to nejen názvem, není úplně stejná. Dva hráči opět hrají na poli 10 x 10 (sloupce 1 – 10, řádky A – J), ale každá loď zaujímá pouze jedno políčko a není omezený dotyk lodí. Díky tomu může hra trvat déle, ale také se mohou hráči vždy dohodnout na unikátních tvarech, které musí použít.

6. Algoritmus pro tvorbu polí

```
private void generateButtons() {
    for (int i = 1; i < 11; i++) {
        for (int j = 1; j < 11; j++) {
            ObservableList<Node> childrens = gridPane.getChildren();
            for (Node node : childrens) {
                if (node instanceof Button && gridPane.getColumnIndex(node) == j && gridPane.getRowIndex(node) == i) {
                    gridPane.getChildren().remove(node);
                    break;
                }
            }

            Button btn = new Button();
            btn.setId(j + ":" + i); // x/y coordinates
            gridPane.add(btn, j, i);

            btn.setOnAction(e -> {
                int selectedCount = Integer.parseInt(label_selected.getText().split("/")[0]);
                int selectedCountMax = Integer.parseInt(label_selected.getText().split("/")[1]);
                if (btn.getText().isBlank()) {
                    if (selectedCount < selectedCountMax) {
                        selectedCount++;
                        label_selected.setText(selectedCount + "/" + selectedCountMax);
                        btn.setText("X");
                    }
                } else {
                    selectedCount--;
                    label_selected.setText(selectedCount + "/" + selectedCountMax);
                    btn.setText("");
                }
            });
        }
    }
}
```

Obrázek 1 - Algoritmus pro tvorbu polí

Velmi důležitou součástí programu je algoritmus, který vytváří herní políčka 10 x 10. Je „recyklovatelný“, protože se používá při každé příležitosti, kdy jsou políčka potřeba, což zahrnuje výběrovou i herní fázi. On sám zaručuje vytvoření všech políček (se smazáním těch stávajících), jejich označování a odznačování, včetně kontroly maximálního počtu označených políček najednou.

Vývoj algoritmu nebyl dlouhý, ale zato poměrně převratný. Velkých předělávek se dočkala hlavně část, která maže políčka již vygenerovaná a také část kontrolující kolik políček je označených. Nyní je celkem jednoduchý a maximální počet políček není fixní.

7. Herní fáze a algoritmus pro herní kola

```
private void startPlay() {
    btn_submitSelection.setOnMouseClicked(null);
    btn_submitSelection.setOnMouseClicked((e1) -> {
        if (label_selected.getText().equals("1/1")) {
            calculateShot("P2", p2Ships);
            if (p2Ships.length > 0) { //P2 can still play
                label_header.setText("Hraje " + p2Name);
                label_selected.setText("0/1");
                generateButtons();

                btn_submitSelection.setOnMouseClicked(null);
                btn_submitSelection.setOnMouseClicked((e2) -> {
                    if (label_selected.getText().equals("1/1")) {
                        calculateShot("P1", p1Ships);
                        if (p1Ships.length > 0) { //P1 can still play -> end of round
                            label_header.setText("Hraje " + p1Name);
                            label_selected.setText("0/1");
                            generateButtons();
                            startPlay();
                        } else {
                            try {
                                App.setRoot("results", p2Name); //P2 wins -> end of game
                            } catch (IOException ex) {
                                System.out.println(ex);
                            }
                        }
                    } else {
                        showAlert("Musíte vybrat pole!");
                    }
                });
            } else {
                try {
                    App.setRoot("results", p1Name); //P1 wins -> end of game
                } catch (IOException ex) {
                    System.out.println(ex);
                }
            }
        } else {
            showAlert("Musíte vybrat pole!");
        }
    });
}
```

Obrázek 2 - Algoritmus pro herní kola

Po výběru svých polí začíná herní fáze, při které se hráči postupně střídají ve vybírání cílů, tedy políček, kde by mohly být protihráčovi lodě. Aby mohli hráči hrát, musí existovat algoritmus, který zajistí průběh hracího kola a případně toto opakuje, dokud je to nutné. Je tedy potřeba, aby kromě samotného střídání hráčů hlídal i zásahy do lodí protihráče a v konečném důsledku i ukončení herní fáze ve chvíli, kdy jednomu z hráčů dojdou lodě.

Algoritmus využívá jednoduché logiky a opakovaného volání metody, ve které se nachází. V této fázi vývoje je fixně dáno, že vždy začíná hráč 1. Nejdříve se zkontroluje, jestli hráč 1 vybral nějaké pole a poté jestli strefil nějakou loď hráče 2. Pokud ještě hráč 2 může hrát (má aspoň jednu loď), je tento postup zopakován pro hráče 2. Jakmile jeden z hráčů hrát nemůže, druhý hráč vítězí a končí herní fáze.

8. Ošetřování zvláštních situací

Vzhledem k tomu, že hra je offline, hraje se jen na jednom zařízení a nemusí pracovat s žádnými externími soubory, není potřeba řešit tolik výjimek. Je ale potřeba řešit několik zvláštních herních situací a ty musí být řešeny tak, aby tomu hráč rozuměl.

8.1. Výjimky

Pokud může nastat nějaká výjimka, je zachycena v try-catch bloku nebo throws metody.

Seznam možných výjimek:

- a) IOException

8.2. Zvláštní herní situace

Ve hře může nastat několik různých situací, na které je potřeba hráče upozornit. O to se stará jednoduché zobrazování alertů, tedy speciálně upravených dialogových oken, které situaci jednou větou popíší.

Pokud hráč sám alert do několika vteřin nezavře, sám se odstraní.

Seznam možných situací:

- b) Při výběru polí si hráč nevybere všech deset
- c) Hráč zkusí zadat prázdné políčko se jménem
- d) Jména hráčů se shodují
- e) Při hře hráč nevybere pole, na které chce střílet

9. Závěr

Odevzdaná práce splňuje původní zadání, ale je zde spousta prostoru pro zlepšení a další vývoj. Například lze hru obohatit o losování o začínajícího hráče, lepší grafickou podobu, ale i další herní režimy. Jako jednu z možností dalšího režimu vidím režim hráč proti počítači nebo režim online. Možných pokračování ve vývoji je spousta, ale nejdůležitější je, že se přes všechny problémy podařilo dostat aplikaci do funkční fáze.

10. Bibliografie a zdroje

- Data, R. (2021). *W3Schools Online Web Tutorials*. Načteno z W3Schools: <https://www.w3schools.com/>
- FAVPNG. (2021). *FAVPNG*. Načteno z FAVPNG.com - Free Transparent PNG Images: https://favpng.com/png_view/boat-origami-paper-origami-paper-origami-step-by-step-boat-png/FJ04BRXg
- Jakob, M. (2021). *code.makery.ch / code.makery.ch*. Načteno z code.makery: <https://code.makery.ch/>
- JavaTpoint. (2021). *JavaFX Tutorial - javatpoint*. Načteno z JavaTpoint: <https://www.javatpoint.com/javafx-tutorial>
- Oracle Corporation. (2021). *Java Documentation - Get Started*. Načteno z Java Documentation: <https://docs.oracle.com/en/java/>
- Stack Overflow. (2021). *Stackoverflow - Where Developers Learn, Share & Build Careers*. Načteno z Stackoverflow: <https://stackoverflow.com/>

11. Seznam obrázků

- Obrázek 1 - Algoritmus pro tvorbu polí..... 8
- Obrázek 2 - Algoritmus pro herní kola 9